

List of Signatures

Page 1/1

Årsrapport 2022, Vy Buss pensjonskasse.pdf

Name	Method	Signed at
Wang, Kjell Eddie	BANKID_MOBILE	2023-03-27 20:36 GMT+02
Jan Fredrik Nordby	BANKID_MOBILE	2023-03-27 19:22 GMT+02
Svenheim, Atle	BANKID_MOBILE	2023-03-27 13:44 GMT+02
Bondensson, Karin	BANKID	2023-03-27 13:35 GMT+02
Kravdal, Geir Tore	BANKID	2023-03-27 13:33 GMT+02
Gjerden, Anne	BANKID_MOBILE	2023-03-27 21:26 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Vy Buss pensjonskasse
ÅRSRAPPORT
2022

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

INNHOOLD

ÅRSBERETNING	3
OM PENSJONSKASSEN.....	4
NØKKELTALL.....	4
ORGANISASJON OG DRIFT	5
Styreansvarsforsikring.....	5
Øvrig organisering.....	5
STYRETS ARBEID	6
RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING.....	7
Finansiell risiko	9
Ansvarlige investeringer.....	10
Forsikringsteknisk risiko.....	10
KAPITALAVKASTNING	10
RESULTATER OG -DISPONERING	12
UTSIKTER FREMMEVER.....	13
ÅRSREGNSKAP OG NOTER	14

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Vy Buss pensjonskasse
ÅRSBERETNING
2022

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

OM PENSJONSKASSEN

Nettbuss Pensjonskasse ble etablert med virkning fra 2. september 2014, men skiftet navn til Vy buss pensjonskasse fra 1.1.2020 som følge av at konsernet skiftet navn.

Pensjonskassen ble opprettet av Nettbuss AS for å forvalte lukkede offentlige pensjonsordninger for foretakets ansatte, tidligere ansatte, og pensjonister samt ansatte, tidligere ansatte og pensjonister i Nettbuss sine konsernselskaper. Pensjonsordningene er overført fra forsikrede kontrakter i Storebrand Livsforsikring AS til pensjonskassen den 1. oktober 2014. Kontraktene ble lukket for opptak av nye medlemmer fra og med 1. april 2000 med unntak av Team Verksted Trøndelag AS som ble lukket fra og med 1. januar 2003. Nettbuss AS med konsernselskaper besluttet å flytte eksisterende LOF-ordninger fra Storebrand og Nordea til pensjonskassen med virkning fra 01. 01. 2017. Det ble i 2022 vedtatt at to bestander for Vy Borg Buss i KLP overføres inn i pensjonskassen fra 2023.

Pensjonskassen forvalter nå lukket offentlig tjenstepensjonsordning og ordninger etter Lov om Foretakspensjon for grupper av ansatte, tidligere ansatte og pensjonister i selskapene:

- Vy buss AS
- Peer Gynt Tours AS
- Team Verksted Trøndelag AS

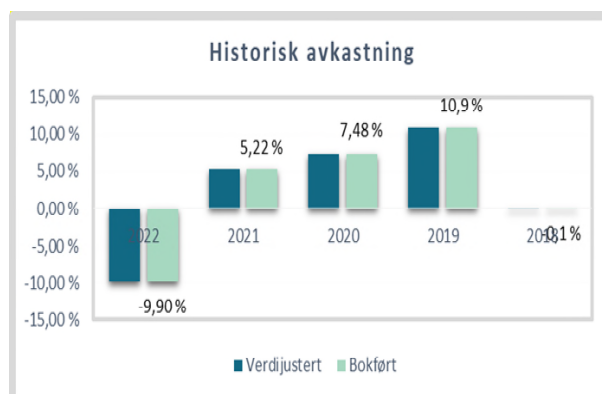
Den offentlige tjenstepensjonen har en offentlig AFP-ordning for medlemmene av pensjonsordningen, og enkelte medlemmer er fra 1.1.2020 overført inn i den nye påslagsmodellen i offentlig tjenstepensjon. Pensjonskassens offentlige tjenstepensjonsordning er medlem av Overføringsavtalen. Pensjonskassens vilkår er i tråd med inngått avtaleverk mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner

NØKKELTALL

Det ble totalt utbetalt pensjoner for mnok 83,3 i 2022, men det er netto mottatt mnok 33,6 gjennom refusjoner under overføringsavtalen.

Premiereserven for opptjente pensjonsrettigheter utgjør mnok 879 pr 31.12.2022, en nedgang på mnok 1 fra året før.

Forvaltningen ga i 2022 en verdijustert avkastning på -9,9 %.

Gjennomsnittlig verdijustert avkastning er 2,7 % for de siste 5 år.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Tabellen under viser fordelingen av rettighetshaverne på de ulike pensjonsordningene. Tabellen viser oversikt over pensjonister som har en løpende utbetaling fra pensjonskassen. Enkelte med uførepensjon har ikke noen utbetaling, og telles dermed ikke med i denne tabellen.

Ordning	2022			2021		
	Offentlig tjenestepensjon	Lov om Foretakspensjon	Fripoliser	Offentlig tjenestepensjon	Lov om Foretakspensjon	Fripoliser
Yrkesaktive medlemmer	11	21	24	13	22	24
Pensjonister	1067	349	3	1 038	351	3
Personer med rettigheter fra tidligere arbeidsforhold i Vy buss	727			781		

ORGANISASJON OG DRIFT

Pensjonskassen ledes av et styre som er sammensatt av representanter for arbeidsgiverne og pensjonskassens medlemmer, samt et eksternt styremedlem. Styret består av 5 personer, hvorav to kvinner. Styresammensetningen oppfyller dermed de likestillingsmessige krav som lovverket fastsetter.

Styrets leder er ansatt i Vy Buss AS. I tillegg er det valgt inn et eksternt styremedlem.

Styrets sammensetning 2022

- Kjell Eddie Wang (styreleder)
- Anne Gjerden (ekstern)
- Atle Svenheim
- Karin Bondensson
- Geir Tore Kravdal (ansattes repr)

Styreansvarsforsikring

Styrets medlemmer (inkludert eksternt styremedlem) er dekket av Vygruppens styreansvarsforsikring.

Øvrig organisering

Pensjonskassen har ingen ansatte, men har utkontraktert nøkkelfunksjoner til profesjonelle tjenesteleverandører. Pensjonskassen har forretningsadresse i Oslo.

Pensjonskassen har avtale med Gabler Pensjonstjenester AS, om full administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder daglig ledelse, utøvende aktuar, aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon. Pensjonskassen implementerte allerede fra 1.7.22 nye nøkkelfunksjoner i tråd med IORP II, men ansvarshavende aktuar for 2022 er Hege Hultgren.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

- ✚ Pensjonskassens daglige leder er Jan Fredrik Nordby
- ✚ Aktuarfunksjonen ivaretas av Isabelle Graasvoll
- ✚ Utøvende aktuar er Hege Hultgren
- ✚ Risikostyringsfunksjonen ivaretas av Linda Knarvik

Kapitalforvaltningsstrategien er utformet av pensjonskassens styre, men det er inngått avtale med Gabler Investments AS om investeringsrådgivning og avkastningsrapportering.

Pensjonskassens internrevisjonsfunksjon ivaretas gjennom avtale med EY og eksterntrevisjon utføres av Deloitte.

Pensjonskassen er under tilsyn av Finanstilsynet.

STYRETS ARBEID

Styret har i 2022 hatt særskilt fokus mot tilpasninger til nytt IORP II regelverk, arbeid knyttet opp mot et krevende kapitalmarked og høy pensjonsregulering med påfølgende svekkelser i solvenskapitaldekning. Styret har fått gjennomført analyser rundt overtakelse av bestand fra KLP, i tillegg til ordinære driftsoppgaver.

I påvente av nytt tjenestepensjonsdirektiv for norske pensjonskasser (innføres 01.01.2023), har styret vedtatt følgende endringer:

- ✚ Nye nøkkel- og kontrollfunksjoner er iverksatt for aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon og internrevisjonsfunksjon
- ✚ Revidert og opprettet påkrevet styringsdokumentasjon
- ✚ Utvikling av digitale løsninger for rettighetshaverne, herunder ny nettside

Med innføring av risikostyringsfunksjonen er det også blitt laget en prøve-ORA rapport, som er gjennomgått med styret. Pensjonskassens virksomhet er med dette tilpasset og tilrettelagt for videre drift, hensyntatt de krav som pensjonskassen underlegges fra 2023.

Styret overvåker kontinuerlig pensjonskassens risikobærende evne og kapital situasjon. Pensjonskassens solvenskapitaldekning ble gjennom 2022 betydelig svekket som følge av urolige kapitalmarkeder og høy regulering av rettigheter i offentlig pensjonsordning. Det ble av disse grunner innbetalt særskilt premie to ganger til pensjonskassen i 2022. Høy regulering vil også være tilfelle i 2023.

Porteføljen er sårbar for rentebevegelser og fall i aksjemarkedene. Beslutninger om endringer i investeringer vurderes alltid opp mot de regulatoriske kravene som pensjonskassen er underlagt gjennom krav til solvenskapitaldekning.

Kapitalforvaltningen gis omfattende behandling i alle ordinære styremøter. Dette kommer i tillegg til månedlig rapportering om avkastning og utvikling i kapitalmarkedet. Det rapporteres status for ESG i porteføljen på halvårlig basis. Kapitalforvalter har rapportert på ESG faktorer, karbonintensitet, samt filtrert pensjonskassens portefølje mot NBIMs ekskluderingsliste.

Pensjonskassen har etablert en tiltaksplan, dersom pensjonskassen skulle stå i fare for brudd med de regulatoriske krav eller sine forpliktelser.

Det utarbeides kvartalsregnskap, basert på oppdaterte forsikringsmessige avsetninger. Styret gjennomgår årlig både forsikringsstrategi med forsikringsteknisk beregningsgrunnlag og reassuransedekning samt investeringsstrategien. Spesielt fokus er mot faktisk levetid i pensjonskassen, sett opp mot

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

levetidstariiffen. Gjennom flere år er resultatet for overlevelse sterkt positivt, noe som viser at gjeldende tariff er mer enn tilstrekkelig.

Internkontroll følges opp bl.a. gjennom daglig leders årlige rapportering samt faste poster i styremøtene. Pensjonskassens revisor har avgitt bekreftelse til styret i denne forbindelse. Etter styrets vurdering er internkontrollen tilfredsstillende.

Innføring av internrevisjonsfunksjonen vil sørge for ytterligere dokumentasjon på pensjonskassens organisering.

Det har i løpet av året vært avholdt fem styremøter, og det er avholdt egen fagsamling for styret.

RISIKOSTYRING OG -EKSPONERING

Styret har det overordnede ansvaret og vurderer pensjonskassens risikosituasjon jevnlig. De vesentligste risikoer er markedsrisiko knyttet til eiendelene, renterisiko knyttet til forpliktelsene og forsikringsteknisk risiko. I tillegg kommer eventuell operasjonell og regulatorisk risiko. Styret har stilt rammer og krav for de viktigste forhold og det er etablert rutiner for løpende rapportering. Strategiene er fastlagt ut fra at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret etter de lover, regler og forskrifter som er fastsatt for pensjonskasser.

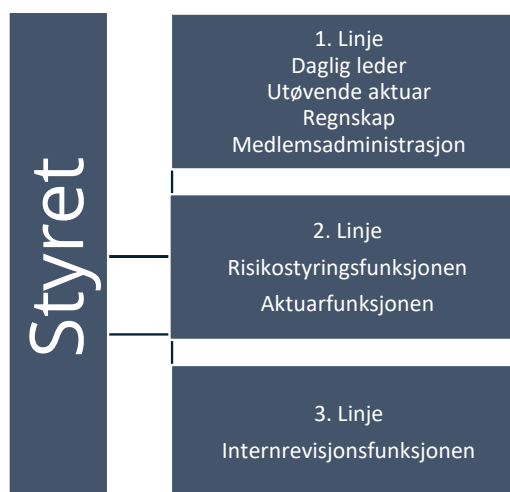
Pensjonskassens risikostyringssystem er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer og i tråd med regulatoriske krav. Førstelinen har ansvaret for risikostyring og utøvelsen av daglig drift, andrelinen for overvåkning og rapportering og tredjelinjen består av uavhengige kontroller.

Risikostyringsfunksjonen har ansvar for løpende kontroll og overvåkning av pensjonskassens solvenssituasjon, samt overordnede og enkeltstående risikoelementer. Funksjonen skal fasilitere den årlige gjennomføring egenvurdering av risiko (ORA).

Pensjonskassens aktuarfunksjon har et kontrollansvar knyttet til hele virksomhetsstyringen på forsikringsområdet, og skal påse at pensjonskassens virksomhet blir drevet på en forsikringsteknisk forsvarlig måte.

Pensjonskassens uavhengige internrevisjonsfunksjon kontrollerer at pensjonskassen er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Pensjonskassens eksponering for markedsrisiko omfatter risiko for fall i aksjemarkeder, renteoppgang eller endret kredittprising som gir kurstap på obligasjoner, samt endringer i valutakurser. Risikostyringen omfatter bl.a. grenser for eksponering mot de enkelte aktiva-klasser og grenser for solvenskapitaldekningen målt i stresstest. Styret følger denne utviklingen tett gjennom året. Bufferkapital er definert som summen av egenkapital, reserver og avsetninger som kan tapes i regnskapsåret uten at myndighetenes minimumskrav til ansvarlig kapital brytes.

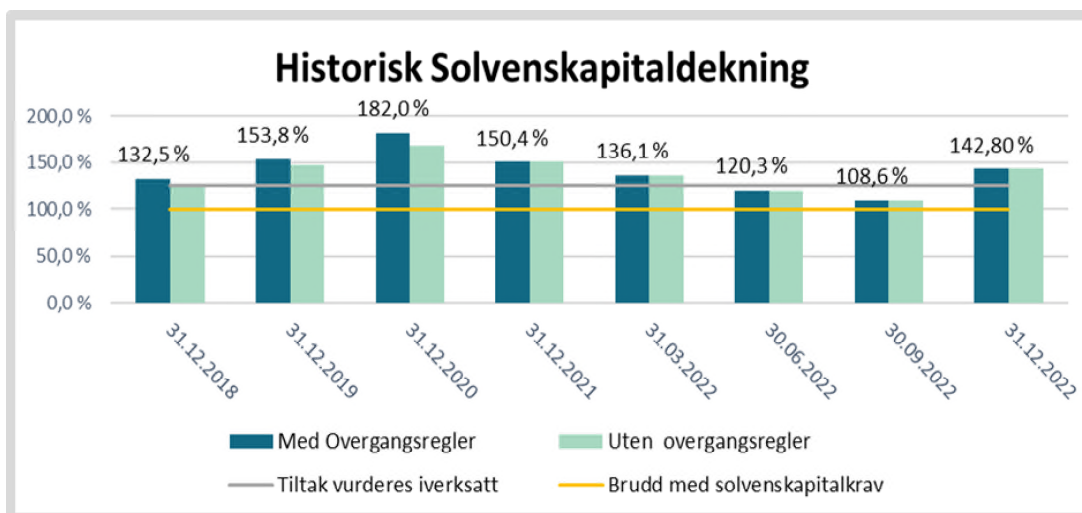
This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Pensjonskasser er pålagt å rapportere og følge opp risikoeksponering gjennom en egen stresstest. Pensjonskassen skal analysere hvordan uvanlige markedsforhold, herunder rente og valutakursendringer, samt utslag av forsikrings- og kredittrisiko, vil påvirke pensjonskassens bufferkapital. Analysene utføres med utgangspunkt i retningslinjer fra Finanstilsynet for rapportering av Stresstest. Styret overvåker pensjonskassens risiko målt etter denne stresstesten kvartalsvis, eller oftere ved behov, og skal vurdere tiltak dersom solvenskapitaldekningen gir grunn til å tro at pensjonskassens fremtidige finansielle stilling er utsatt.

Styret har definert et strategisk ønsket minstenivå for solvenskapitaldekningen med «grønn sone» der SKD er minst lik 125%, dette for å påse at pensjonskassen har handlingsrom før eventuelt brudd med myndighetens minstekrav på 100%. Pensjonskassen havnet i gul sone i andre halvdel av 2022, som medførte behov for innbetaling av ekstraordinær pensjonspremie. Dette medførte at pensjonskassen igjen har en SKD i grønn sone pr 31.12.2022.

Ved årsskiftet oppfyller Pensjonskassen myndighetens minimumskrav til ansvarlig kapital med en solvenskapitaldekning på 142,8 %, både med og uten overgangsregler.

Gjennomført prøve-ORA viser at SKD forventes stige fremover i et normalscenario, basert på Gablers forventningsmodeller. Det er også regnet på et rentescenario, der rentene øker med 1,5% i hele perioden for hele rentekurven. På lang sikt viser analysen at SKD vil øke en god del fra dagens nivå.

I et finanskrisescenario, med rentefall på 1,5 %, aksjebeholdningen som faller med 40% i 2023 med normalavkastning i etterkant, samt eiendomsverdier som faller med 25 %, viser analysen større utfordringer for pensjonskassen. Scenariet er neppe realistisk, og kan representere et worst case.

Ut fra den finansielle risikoeksponeringen, pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi, forventninger til avkastning og utvikling i pensjonskassens medlemsbestand, anser styret at pensjonskassens bufferkapital ved utgangen av 2022 er tilfredsstillende.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID: E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

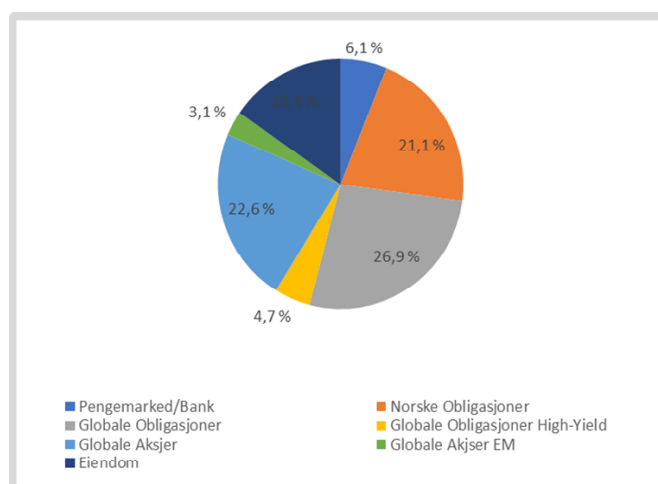
Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer i utlandet og norske og internasjonale obligasjoner. Renterisikoen er knyttet til både aktiva og passiva siden. Den finansielle risikoen omfatter også rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Kapitalforvaltningsstrategien gjennomgås i sin helhet årlig, mens det rebalanseres og det utføres mindre tilpasninger løpende. Pr 31.12.2022 følger strategisk aktivaallokering av tabellen nedenfor:

Aktivaklasse	Normalposisjon Strategisk vekt	Frihetsgrader	
		Minimum	Maksimum
Norske rentebærende instrument	27 %	20 %	60 %
Pengemarked/bank	3 %	0 %	0 %
Norske omløpsobligasjoner	24 %	20%	40 %
Globale høyrenteobligasjoner	5 %	0 %	10 %
Globale obligasjoner	27 %	10 %	40 %
Aksjer	26 %	22 %	30 %
Globale aksjer	23 %	20 %	26 %
Aksjer i fremvoksende markeder	3%	2%	4%
Eiendom	15 %	7 %	20 %
SUM	100 %		

Allokeringen av kapitalen pr 31.12.2022 følger av figuren under:

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene i så vel aksjer som rentepapirer anses å være tilstrekkelig likvid. Risikoen følges opp gjennom måling av kapitalutnyttelsen på grunnlag av stresstester. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet egen strategi for forsvarlig likviditetsstyring i pensjonskassen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Kredittrisikoen i pensjonskassens forvaltning vurderes som moderat. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi er basert på kredittvurderinger foretatt av pensjonskassens kapitalforvalter. Pensjonskassen har plassert sine midler både i verdipapirfond og enkeltpapirer.

Premien har i all hovedsak blitt dekket fra premiefondet, mens det siste år ble betalt inn premie fra foretaket. Pensjonskassens kredittrisiko mot foretaket den er opprettet for, anses å være liten.

Ansvarlige investeringer

Pensjonskassen ønsker å kunne bidra positivt til samfunn og miljø. Pensjonskassens mål er å oppnå best mulig avkastning, samtidig som forvaltningen skal ta hensyn til miljø, sosiale forhold og selskapsstyring (ESG-faktorer).

Pensjonskassen integrerer bærekraftsrisiko i sine investeringsbeslutninger. Pensjonskassen skal være en ansvarlig investor ved å investere hos forvaltere som integrerer bærekraftsrisiko i sine investeringsbeslutninger. Pensjonskassen følger utviklingen i sin ESG-risiko gjennom halvårlig rapportering av ESG-rating, karbonavtrykk, samt filtrering av investeringene mot oljefondets ekskluderingsliste.

Siste ESG-rapport er basert på data pr 30.6.22 og gir en ESG karakter på AA (ESG score lik 7,6), som er ledende innen MSCI sin kategorisering av risiko og muligheter knyttet til ESG-faktorer. 78 % av porteføljen er da gjennomlyst. Pensjonskassen er investert i 19 ulike selskaper på NBIMs ekskluderingsliste, hvorav 16 i ett indeksfond innen globale obligasjoner - Amundi Global Aggregate 500. Styret har gjennom 2022 diskutert potensielle tiltak for dette, men kommet frem til at pensjonskassen nå ikke foretar endringer, da investeringene utgjør en svært marginal andel av total portefølje. Disse 19 utgjorde imidlertid kun 0,9 % av markedsverdien til investeringsporteføljen i pensjonskassen. Imidlertid vil investeringsrådgiver påpeke dette ovenfor de ulike fondene.

Forsikringsteknisk risiko

Den forsikringstekniske risiko gjelder hovedsakelig risikoen for flere tilfeller av uførhet, lengre levetid eller flere etterlatte enn de forutsetninger premietariffene er basert på. Pensjonskassens tariffer er tilpasset forsikringsteknisk risiko og løpende driftskostnader. Resultatutviklingen avhenger dermed i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen ut over pliktig tilførsel til premiereserven, den såkalte grunnlagsrenten. Foretaket bærer ansvaret for premietilskuddet. Forsikringsteknisk rapportering og regnskapsrapportering skjer kvartalsvis.

Pensjonskassen benytter et dynamisk dødelighetsgrunnlag, K2013, med virkning fra 1. januar 2014. Dette reduserer risiko knyttet til allment økende levealder. Pensjonskassen har gjennomgående lavere levealder enn hva tariffen tilsier, altså et positivt opplevelsesrisikoresultat.

Det er etablert rutiner for beregning av forsikringsrisiko basert på ulike scenarier for uførhet, levealder og finansiell utvikling. Rutinene er beskrevet i pensjonskassens forsikringsstrategi som årlig revideres, senest i desember 2022.

Forsikringsrisiko begrenses ved gjenforsikring for katastrofetilfeller.

KAPITALAVKASTNING

2022 var et svakt år i kapitalmarkedene, og det var et betydelig fall i både aksje- og obligasjonsverdier. Den store driveren for utviklingen, og følgelig det store temaet i finansmarkedene i 2022, var den høye inflasjonen og sentralbankenes rentehevinger for å forsøke å temme inflasjonen.

Siden inflasjonsmål ble innført som styringsmål for sentralbankenes pengepolitikk, er det første gang vi opplever så høy inflasjon som nå. Samtidig som styringsrentene økte raskt gjennom året, ble også

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

forventningene til styringsrentene frem i tid økt, noe som skjøv markedsrentene opp og dro obligasjonsverdier ned. Den negative verdi- og avkastningseffekten av renteoppgangen er større dess lenger løpetid på obligasjonene.

Referanseindeksen for norske obligasjoner med 3-års rentedurasjon var ned 2,0 % i løpet av året, mens indeksen for internasjonale obligasjoner med ca. 7 års rentedurasjon var ned 12,2 %. Til sammenligning endte porteføljen 1,1% bak indeks for norske obligasjoner, mens globale obligasjoner endte om lag på indeks.

Raskt økende renter var også negativt for aksjeverdier, som i stor grad falt i takt med høyere renter. Aksjemarkedene falt verden over, etter flere år med oppgang. Den brede globale aksjeindeksen, MSCI All Countries World Index, var ned 16,0 % i løpet av året målt i lokal valuta. Målt i norske kroner var samme indeks ned 9,3 %. Avkastningsforskjellen reflekterer at den norske kronen svekket seg betydelig gjennom året, spesielt mot amerikanske dollar.

Foruten energi, var det negativ avkastning i alle sektorer internasjonalt. Avkastningen i energisektoren var over 30 % målt i amerikanske dollar. Kommunikasjon, diskresjonært konsum og IT var sektorene som falt mest.

Pensjonskassens globale aksjer endte 6 prosentpoeng bak indeks, mens fremvoksende markeder endte 3,9 prosentpoeng foran sin indeks. Undervekt mot energisektoren, som var den ene sektoren som ga positiv avkastning i aksjemarkedet i 2022, var en fellesnevner for aksjefondene i porteføljen og bidro til lavere avkastning enn indeks. I tillegg har en overvekt mot vekst- og kvalitetsaksjer som har vært sårbare for renteoppgang bidratt til mindreaktningen i globale aksjer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

RESULTATER OG -DISPONERING

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak, regnskapsloven, god regnskapsskikk i Norge, samt andre forskrifter fastsatt av Finanstilsynet. Eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Pensjonskassers regnskap er fordelt på forsikringsfond (teknisk resultat, kollektivportefølje) og egenkapital (ikke-teknisk resultat, selskapsportefølje). Kollektivporteføljen og selskapsporteføljen forvaltes samlet. Hvert av de ulike elementer i resultatet fordeles for seg. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Pensjonskassens resultat og finansielle stilling.

Pensjonskassen strategiske fokus er styrket soliditet, både i forhold til de regulatoriske krav til soliditet og bufferkapital som foreligger, og for å sikre pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Prinsippene som legges til grunn i disponeringen gjenspeiler derfor pensjonskassens strategi og er benyttet over flere år.

Renteresultat

Etter belastning av garantert rente med mnok 22,8 og tillagt avkastning til RUF på mnok 1,2, ble samlet renteresultat på mnok – 130,2.

Risikoresultat

Netto risikoresultat ble mnok 10, henholdsvis mnok 9,2 for den offentlige ordningen, og mnok 0,8 i den private ordningen.

Administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet ble 0,9 mnok.

Tabellen nedenfor viser de tre resultatene over siste fem år.

Resultater siste år	2022	2021	2020	2019	2018
Risikoresultat	9 992	4 321	8 155	13 361	-1 446
Kostnadsresultat	905	892	1688	771	1461
Renteresultat	-130 234	33 668	54 054	85 034	-25 896
Samlet resultat	-119 337	38 881	63 897	99 166	-25 881

Rentegaranti og fortjenestepremie

Rentegarantipremie og fortjenesteelement på forsikringsrisiko utgjorde samlet 5,1 mnok.

Netto teknisk resultat før disponering mnok – 115,4.

Disponering av resultater

- Til premiefondet tilføres risikoresultatet for offentlig og LOF ordningen, mnok 9,9, samt mnok 102,9 fra renteresultat offentlig og mnok 17 fra renteresultat LOF ordning. Samlet belastes premiefondet med mnok 110.
- Pensjonistenes overskuddsfond tilføres mnok 0,8 fra risikoresultatet for LOF
- Renteresultatet i LOF ordningen belaster tilleggsavsetninger med mnok 4,1.

Resultat teknisk regnskap etter disponering ble mnok -1,4

Ikke-teknisk resultat ble mnok – 12,0, og samlet resultat inkludert skattekostnad lik mnok -11,9.

Avkastning på risikoutjevningfondet utgjør mnok 1,2, mens mnok 10,7 belastes egenkapitalen.

Solvensmarginkapital er beregnet til 118,7 mnok, mens solvensmarginkravet utgjorde 38,1 mnok (312 %). Pensjonskassen er godt rustet til å tåle naturlige svingninger i finansmarkedene.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling ut over det som er nevnt under avsnittet finansiell stilling.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetingelser. Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

UTSIKTER FREMOVER

I løpet av 2022 har administrasjonen analysert potensielle effekter av at pensjonskassen overtar to bestander fra Vy Borg buss i KLP. Det ble ikke funnet tegn til negative effekter ved å overta denne bestanden på om lag mnok 150, og styret i Vy buss og Vy buss pensjonskasse vedtok å flytte denne bestanden inn i pensjonskassen fra 1.1.2023.

Det første året der IORP II er iverksatt vil medføre ytterligere fokus på styring og kontroll, og vil sette noe større behov mot organisering og koordinering av de ulike nøkkelfunksjonene.

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 1.7.2022. Lovens formål er å fremme at virksomheter aktivt arbeider med å avdekke og håndtere negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjedene sine, herunder å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger, samt gi informasjon til den som retter forespørsel. Virksomheter som oppfyller minst to av tre oppsatte vilkår omfattes av dette. Pensjonskasseforeningen tolker regelverket dithen at salgssinntekt defineres som premie for administrasjon, og at de aller fleste pensjonskassene av denne grunn ikke er omfattet av lovverket.

Oslo, 27. mars 2023

Kjell Eddie Wang
Styrets leder

Atle Svenheim
Nestleder

Karin Bondensson

Anne Gjerden

Geir Tore Kravdal

Jan Fredrik Nordby
daglig leder

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Vy buss pensjonskasse
Årsregnskap og Noter
2022

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

Vy Buss Pensjonskasse
Årsregnskap
2022

Org. nr.
914 212 359

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

RESULTATREGNSKAP

TEKNISK REGNSKAP		Note	2022	2021
Tall i hele tusen				
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	17	48 210	60 814
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	18	-33	-35
	Sum premieinntekter for egen regning		48 177	60 779
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		14	23
2.4	Verdiendringer på investeringer		-211	43
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		48	24
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-149	90
3.	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
3.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		9 980	14 809
3.4	Verdiendringer på investeringer		-153 167	27 083
3.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		34 574	15 141
	Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		-108 613	57 033
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	19	-49 729	-44 321
	Sum pensjoner mv.		-49 729	-44 321
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	15	-63	-117
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	15	-42	-28
6.3	Endring i kursreguleringsfond	15	211	-473
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		106	-188
7.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
7.1	Endring i pensjonskapital mv.	15	1 441	-22 532
7.3	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	15	109 924	-38 295
7.4	Endring i andre avsetninger	15	4 143	28
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		115 508	-60 799
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	21,22	0	-11
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	21,22	-17	5
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-17	-6
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	20	-1 015	-1 093
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	20	-5 631	-5 308
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-6 647	-6 401
11.	Resultat av teknisk regnskap	21,22	-1 364	6 187

Vy Buss Pensjonskasse – Årsregnskap 2022

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
E25D4AB4278F4CE28AD758C8D5A42312

RESULTATREGNSKAP

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>				
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen				
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler			1 091	1 548
12.4 Verdiendringer på investeringer			-16 743	2 832
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer			3 779	1 583
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			-11 873	5 963
13. Andre inntekter			1	0
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen				
14.1 Forvaltningskostnader	20		-111	-114
14.2 Andre kostnader	20		-60	-70
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			-172	-184
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap			-12 042	5 780
16. Resultat før skattekostnader			-13 406	11 967
17. Skattekostnader	23		1 522	-1 751
20. TOTALRESULTAT			-11 884	10 216
Overført fra/til risikoutjevningssfond			0	225
Avkastning på risikoutjevningssfond			1 209	-620
Overført fra/til egenkapital			10 674	-9 821
SUM OVERFØRT			11 884	-10 216

BALANSE

EIENDELER

Tall i hele tusen

Note 31.12.2022 31.12.2021

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

1. Immaterielle eiendeler			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	45 811	62 001
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	58 888	59 814
2.4.3 Utlån og fordringer	4	6 992	4 894
Sum investeringer		111 691	126 709
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer	7	1 572	1 121
Sum fordringer		1 572	1 121
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		52	33
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		113 316	127 863
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	647	815
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	832	787
6.4.3 Utlån og fordringer	4	99	64
Sum investeringer i kollektivporteføljen		1 577	1 666
8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
8.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
8.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	2	403 130	534 726
8.4.2 Rentebærende verdipapirer	3	518 208	515 864
8.4.3 Utlån og fordringer	4	61 529	42 205
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		982 868	1 092 795
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		984 445	1 094 461
SUM EIENDELER		1 097 761	1 222 324

BALANSE

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note	31.12.2022	31.12.2021
<i>Tall i hele tusen</i>				
10.	Innskutt egenkapital		65 000	65 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningssfond		11 067	12 276
11.2	Annen opptjent egenkapital		44 369	55 044
	Sum opptjent egenkapital		55 436	67 320
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	14,15	1 400	1 319
13.2	Tilleggsavsetninger	14,15	138	96
13.3	Kursreguleringsfond	14,15	39	250
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		1 577	1 666
14.	Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
14.1	Premiereserve mv.	14,15	879 450	880 891
14.2	Tilleggsavsetninger	14,15	12 781	16 924
14.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	14,15,16	79 570	182 704
	Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		971 801	1 080 519
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	23	95	2 096
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt	23	552	2 045
	Sum avsetninger for forpliktelser		646	4 141
16.	Forpliktelser			
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	8	1 515	2 002
16.3	Andre forpliktelser	8	1 785	1 676
	Sum forpliktelser		3 301	3 678
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			1 097 761	1 222 324

Oslo, 27. mars 2023

Kjell Eddie Wang
Styreleder

Atle Svenheim
Nestleder

Geir Tore Kravdal
Styremedlem

Anne Gjerden
Styremedlem

Karin Inger Bondensson
Styremedlem

Jan Fredrik Nordby
Daglig leder

EGENKAPITALOPPSTILLING

Egenkapital	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>		
Innskutt egenkapital 01.01	65 000	65 000
Innskutt egenkapital 31.12	65 000	65 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	55 044	45 223
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-10 675	9 821
Annet opptjent egenkapital 31.12	44 369	55 044
Risikoutjevningssfond 01.01	12 276	11 881
Overført fra/til risikoutjevningssfond	0	-225
Avkastning på risikoutjevningssfond	-1 209	620
Risikoutjevningssfond 31.12	11 067	12 276

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2022	2021
<i>Tall i hele tusen</i>		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	55 000	-5 000
Finansinntekter	11 085	16 381
Utbetalte pensjoner mv.	-49 729	-44 321
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-6 791	-6 550
Andre inntekter/kostnader	1	-69
Betalte skatter	-2 127	-2 407
Endring i periodiseringer	-753	5 129
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	6 686	-36 839
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	71 942	16 864
Netto investert i rentebærende verdipapirer	-57 171	45 311
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	14 771	62 175
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
Likviditetsbeholdning 1.1.	47 163	21 826
Netto kontantstrøm for perioden	21 457	25 337
Likviditetsbeholdning 31.12.	68 620	47 163

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

FINANSIELLE EIENDELER

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Den internasjonale regnskapsstandarden IFRS 9 trer i kraft 1. januar 2023.

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader etter nettometoden som innebærer at fondskurser ikke korrigeres for administrasjonskostnadene i fondet.

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS). Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser. For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. Pensjonskassen er fullt oppreservert til dødelighetsgrunnlaget K2013. Premiereserven er beregnet med en grunnlagsrente på 3 % for opptjening før 01.01.2012, 2,5 % for opptjening fra og med 01.01.2012 og 2% for opptjening fra og med 01.01.2015.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det actuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp. Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover Grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

ANNET

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse.

Formuesskatt

Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formuesskatt er 0,25 % for formue over fastsatt bunnfradrag.

Note 2 – Aksjer og andeler

Andeler i eiendomsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindreverdi
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	231	143 457	166 039	22 582
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	2 335 601	1 449	1 677	228
Sum andeler i eiendomsfond		144 906	167 716	22 810

Andeler i aksjefond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer/mindreverdi
KLP AksjeFremv. Markeder Ind I	15 168	35 001	34 196	-805
Sum andeler i norske aksjefond		35 001	34 196	-805
Ardevora Global Equity SRI H2N	33 503 282	30 391	36 381	5 990
Artisan Global Discovery Fund H2N	366 962	43 257	37 981	-5 276
Danske Inv World Indeks H2N	1 154 378	108 500	107 438	-1 062
Egerton Capital Equity L/O H2N	319 728	40 355	65 877	25 521
Sum andeler i internasjonale aksjefond		222 503	247 676	25 173
Sum aksjer og andeler		402 411	449 588	47 178
Andel investeringsvalgportefølje			403 130	
Andel kollektivportefølje			647	
Andel selskapsportefølje			45 811	
Sum aksjer og andeler			449 588	

Andeler i eiendomsfond og aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris. Porteføljene administreres av Gabler Investments AS.

Risikoprofilen i aksjeporteføljen

Pensjonskassen hadde ved utgangen av året en eksponering på 0,0 % mot det norske aksjemarkedet og en eksponering på 25,7 % mot det internasjonale aksjemarkedet. Av disse var eksponering mot type-1 aksjer 22,6 % og eksponering mot type-2 aksjer 3,1 %.

Klassifiseringen er basert på regelverk for forenklet solvenskapitaldekning.

Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert, og har vært stabil gjennom året.

Investeringene gjøres iht. kapitalforvaltningsstrategien, og følges opp løpende av investeringsrådgiver. Det foretas månedlig rapportering av avkastning og oppfølging av rammer.

Note 3 – Rentebærende verdipapirer

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer/ mindre- verdi
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	121 944	125 855	124 553	-1 302
DNB Obligasjon B	11 055	110 202	106 307	-3 895
Sum andeler i norske obligasjonsfond		236 057	230 860	-5 197
PIMCO Global Bond Fund	501 819	105 546	102 938	-2 608
Bluebay IG Glob Agg	88 504	92 710	95 841	3 131
Amundi Global Agg 500 Index	10 554	103 974	96 253	-7 722
Statestreet HY Bond ESG	593 342	59 950	52 036	-7 914
Sum andeler i internasjonale obligasjonsfond		362 181	347 068	-15 113
Sum rentebærende verdipapirer		598 238	577 928	-20 310
Andel investeringsvalgportefølje			518 208	
Andel kollektivportefølje			832	
Andel selskapsportefølje			58 888	
Sum rentebærende verdipapirer			577 928	

Beholdningen er bokført og verdisatt til observert markedsverdi.

Gjennomsnittlig effektiv rente er 0,84 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 4 872.

Porteføljene administreres av Gabler Investments AS.

Note 4 – Utlån og fordringer

Tall i hele tusen

	2022	2021
Bankinnskudd	68 620	47 163
Sum utlån og fordringer	68 620	47 163
Andel investeringsvalgportefølje	61 529	42 205
Andel kollektivportefølje	99	64
Andel selskapsportefølje	6 992	4 894
Sum utlån og fordringer	68 620	47 163
Bundne midler på skattetrekkkonto	1 925	1 798

Note 5 – Hierarkiet, finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultat

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	281 872	167 716	449 588
Rentebærende verdipapirer	0	577 928	0	577 928
Bank	0	68 620	0	68 620
Totalt	0	928 420	167 716	1 096 136

Note 6 – Finansiell risiko

Kategoriseringen er basert på regelverket for forenklet solvenskapitaldekning. Gjennomlysning av fond er gjort der data er tilgjengelig.

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendomsfond. Investeringer foretas i verdipapirfond og diskresjonært forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende finansstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelens verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av året investeringer i rentebærende papirer på MNOK 577,9. Markedsverdivektet durasjon er på 4,7 år. Porteføljeverdien vil falle med ca. MNOK 27,4 ved et parallelt skift i rentekurven på +1 %. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor investment grade. En mindre andel av renteporteføljen er investert i global high yield. Pensjonskassens renteinvesteringer innenfor investment grade utgjorde ved utgangen av året 63 %, eksponering mot statsobligasjoner utgjorde 19 %. Øvrig eksponering er mot papirer innen high yield og ikke ratede papirer.

Valutarisiko

Valutarisiko består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Valutasikring av utenlandske aksjeplasseringer vurderes løpende. Pensjonskassen har per utgangen av året en valutaeksponering på 3 % av forvaltningskapitalen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldende forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

Note 7 – Fordringer

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Fordringer på forvalter	1 572	1 121
Sum fordringer	1 572	1 121

Note 8 – Avsetning for forpliktelser

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	0	2
Skyldig offentlige avgifter	1 733	1 643
Gjeld til andre	1 568	2 033
Sum avsetning for forpliktelser	3 301	3 678

Note 9 – Solvensmargin

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Innskutt kjernekapital	65 000	65 000
Opptjent egenkapital	44 369	55 044
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-2 644	-18 620
Netto ansvarlig kapital	106 725	101 424
50% av risikoutjevningfond	5 533	6 138
50% av tilleggsavsetning	6 459	8 510
Sum annen solvensmarginkapital	11 993	14 648
Solvensmarginkapital	118 718	116 072
Minstekrav til solvensmargin	38 100	42 282
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	312 %	275 %

Note 10 – Solvenskapital og solvenskapitalkrav

Tall i hele tusen

SOLVENSKAPITAL	2022	2021
Innskutt egenkapital	65 000	65 000
Opptjent egenkapital	44 369	55 044
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi	30 991	9 266
Sum kapital gruppe 1	140 360	129 310
Risikoutjevningssfond	11 067	12 276
Sum kapital gruppe 2	11 067	12 276
Tilleggsavsetninger	12 919	17 021
Kursreguleringsfond	39	250
Premiefond investeringsvalg	78 841	177 716
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet	5 903	6 438
Samlet ansvarlig kapital	249 129	343 010

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	181 354	250 265
Livsforsikringsrisiko	49 593	40 107
Motpartsrisiko	1 969	1 415
Korrelasjonseffekter	-32 753	-28 221
Operasjonell risiko	4 117	4 688
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-30 792	-40 238
Samlet solvenskapitalkrav	174 488	288 016

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	74 642	114 995
Solvenskapitaldekning	143 %	150 %

Note 11 – Kapitalavkastning

	2022	2021	2020	2019	2018
Kapitalavkastning på investeringsvalgporteføljen					
Verdijustert avkastning	-9,9 %	5,2 %	7,5 %	10,9 %	-0,1 %
Bokført avkastning	-9,9 %	5,2 %	7,5 %	10,9 %	-0,1 %
Kapitalavkastning på Kollektivporteføljen					
Verdijustert avkastning	-9,9 %	5,2 %	7,5 %	10,9 %	-0,1 %
Bokført avkastning	1,2 %	3,2 %	3,2 %	5,0 %	-0,1 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	-9,9 %	5,2 %	7,5 %	10,9 %	-0,1 %
Bokført avkastning	-9,9 %	5,2 %	7,5 %	10,9 %	-0,1 %

Da pensjonskassen har felles forvaltning vil verdijustert avkastning være like for kollektiv- og selskapsportefølje.

Note 12 – Beskrivelse av pensjonsordningene

Nettbuss Pensjonskasse ble etablert med virkning fra 2. september 2014, men skiftet navn til Vy Buss Pensjonskasse mot slutten av 2019. Pensjonskassen ble opprettet av Nettbuss AS for å forvalte lukkede offentlige pensjonsordninger for foretakets ansatte, tidligere ansatte, og pensjonister samt ansatte, tidligere ansatte og pensjonister i Nettbuss sine konsernselskaper. Pensjonsordningene er overført fra forsikrede kontrakter i Storebrand Livsforsikring AS til pensjonskassen den 1. oktober 2014. Kontraktene ble lukket for opptak av nye medlemmer fra og med 1. april 2000 med unntak av Team Verksted Trøndelag AS som ble lukket fra og med 1. januar 2003.

Pensjonskassen forvalter nå lukket offentlig tjenstepensjonsordning og ordning etter Lov om Foretakspensjon for grupper av ansatte i selskapene: Vy buss AS, Peer Gynt Tours AS og Team Verksted Trøndelag AS.

Foretakene har en offentlig AFP-ordning for medlemmene av pensjonsordningen, og enkelte medlemmer er fra 1.1.2020 overført inn i den nye påslagsmodellen i offentlig tjenstepensjon.

Det ble i 2017 tilflyttet ordninger fra Storebrand og Nordea; til sammen ble det mottatt 109 MNOK i premiereserve. Grunnet overgang til ny uførepensjon iht. lov om tjenstepensjon har det blitt utstedt fripoliser på opptjente uførerettigheter iht til LOF. Pensjonskassen er medlem i Overføringsavtalen. Pensjonskassens vedtekter er i tråd med inngått avtaleverk mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner.

Antall medlemmer i pensjonsordningene fordeler seg på:

	Offentlig pensjon	LOF	Fripoliser
Aktive	11	21	24
Uførepensjonister	63	54 *)	3
Alderspensjonister	841	318	
Tidligpensjonister	3		
Etterlattepensjonister	160	23	
Oppsatte rettigheter	727		
Totalt	1 805	416	27

*) Her inkluderes 46 personer som ikke har løpende uførepensjon, kun premiefritak

Note 13 – Virkningen av endringer i forutsetninger i pensjonsordningen

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebærer en belastning på MNOK 0,19 på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserven på MNOK 0,51. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på MNOK 19,62.

Note 14 – Forsikringsforpliktelser

Forsikringsforpliktelser fordelt på hovedbransje og delbransjer

Tall i hele tusen

	Hovedbransje	Delbransje	
	Kollektiv rente- og pensjonsforsikring	Foretaks-pensjonsordninger med investeringsvalg	Fripoliser
Premiereserve mv.	141 869	140 469	1 400
Tilleggsavsetninger	12 919	12 781	138
Kursreguleringsfond	39	0	39
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	4 010	4 010	0
Sum forsikringsforpliktelser	158 836	157 259	1 577

	Hovedbransje	Delbransje	
	Kollektiv pensjonsforsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner	Foretakspensjonsordninger med investeringsvalg	
Premiereserve mv.	738 981	738 981	
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	75 560	75 560	
Sum forsikringsforpliktelser	814 542	814 542	

Note 15 – Endringer i forsikringsmessige forpliktelser

Tall i hele tusen

Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

	Premie-reserve	Tilleggs-avsetning	Kurs-regulerings-fond
1. Inngående balanse	1 319	96	250
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
2.1. Netto resultatførte avsetninger	63	0	-211
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	17	0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	80	0	-211
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
3.1. Overføringer mellom fond	0	0	0
3.2. Overføringer til/fra pensjonsforetaket	0	42	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	42	0
4. Utgående balanse	1 400	138	39

Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje

	Pensjons- kapital mv.	Tilleggs- avsetning	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	880 891	16 924	177 716	4 988
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1. Netto resultatførte avsetninger	-1 441	-4 143	0	50
2.2. Avkastningsresultatet tilordnet kontrakter med garanterte ytelser			9 245	0
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			-119 948	729
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-1 441	-4 143	-110 703	779
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1. Overføringer mellom fond			25	-25
3.2. Overføringer til/fra pensjonsforetaket			11 803	-5 013
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	11 828	-5 038
4. Utgående balanse	879 450	12 781	78 841	729

Note 16 – Premiefond

Tall i hele tusen

	2022	2021	2020
Premiefond 01.01.	177 716	201 895	153 845
Innbetalt til premiefond	55 000	-5 000	0
Overført fra POF	5 038	8 831	4 704
Belastet premie	-48 210	-60 814	-23 626
Fordring premie	0	-416	206
Frigjort premiereserve ny off. tjenstepensjon til premiefond	0	0	12 660
Overskuddsdisponering	-110 703	33 220	54 107
Premiefond 31.12.	78 841	177 716	201 895

	2022	2021	2020
Fordeling premiefond per medlemsselskap			
Vy Buss AS	77 724	173 310	196 845
Peer Gynt Tours AS	5	64	78
Team Verksted Trøndelag AS	1 112	4 342	4 972
Premiefond 31.12.	78 841	177 716	201 895

Premiefondet i prosent av årets premie	164 %	292 %	855 %
--	-------	-------	-------

Note 17 – Spesifikasjon av premieinntekter

	2022	2021
Tall i hele tusen		
Brutto forsikringsteknisk premie	37 209	50 186
Administrasjonspremie	5 870	5 728
Premie for rentegaranti	4 404	4 234
Premie for fortjenestelement	727	666
Sum forfalt premie	48 210	60 814

Note 18 – Gjenforsikring

I 2022 hadde pensjonskassen en katastrofereassuranseavtale med Arch Re. som dekker inntil MNOK 30 forårsaket av en hendelse hvor min. to personer dør eller blir ufør. Pensjonskassen bærer en egenandel på MNOK 2. Maks MNOK 10,7 per person. Premie for 2022 var TNOK 33.

Note 19 – Spesifikasjoner av utbetalte pensjoner

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Alderspensjoner	70 383	65 280
AFP	536	794
Etterlattepensjoner	8 845	8 101
Uførepensjoner	3 553	4 122
Barnepensjoner	5	12
Avgitt samordning pensjoner	1 005	985
Mottatt samordning pensjoner	-34 598	-34 974
Sum pensjoner	49 729	44 321

Note 20 – Forvaltnings- og administrasjonskostnader

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Kundeportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	1 015	1 093
Honorar administrasjon og daglig ledelse	4 999	4 574
Honorar administrasjon øvrig	18	18
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	216	212
Styrehonorar	95	190
Arbeidsgiveravgift	13	27
Betalingsformidling	93	93
Kontingent, inkl. finanstillsynsavgift	115	111
Andre administrative kostnader	83	82
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	6 647	6 401
Selskapsportefølje		
Honorar og omkostninger verdipapirer	111	114
Andre administrative kostnader og formuesskatt	60	70
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	171	184

Note 21 – Bransjeanalyse mv. – resultatanalyse

Resultat av teknisk regnskap fordelt på hovedbransje og delbransjer

Tall i hele tusen

	Hoved- bransje	Delbransjer	
	Kollektiv rente- og pensjons- forsikring	Foretaks- pensjonsordninger med investeringsvalg	Fripoliser
Avkastningsresultat	-21 328	-21 354	26
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat)	796	779	17
Fortjenesteelement for risiko	121	121	0
Vederlag for rentegaranti	716	716	0
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	-19 695	-19 738	43
Midler tilordnet forsikringskontraktene	16 233	16 257	-25
Til/fra tilleggsavsetninger	4 102	4 143	-42
Resultat av teknisk regnskap	640	663	-23

	Hoved- bransje	Delbransje
	Kollektiv pensjons- forsikring for kommuner, herunder institusjoner med lignende pensjonsplaner	Foretakspensjons- ordninger med investeringsvalg
Avkastningsresultat	-110 115	-110 115
Risikoresultat (forsikringsteknisk resultat)	9 196	9 196
Administrasjonsresultat	905	905
Fortjenesteelement for risiko	606	606
Vederlag for rentegaranti	3 688	3 688
Resultat av teknisk regnskap før kundetildeling	-95 720	-95 720
Midler tilordnet forsikringskontraktene	93 716	93 716
Resultat av teknisk regnskap	-2 004	-2 004

Note 22 – Resultatanalyse

<i>Tall i hele tusen</i>	2022	2021
Avkastningsresultat		
Finansinntekter	-108 552	57 080
Garantert rente tilført premiereserve mv. og pensjonistenes overskuddsfond og pensjonsreguleringsfond	-22 891	-22 792
Årets avsetning til/bruk av tilleggsavsetning o.l.	124 050	0
Avkastningsresultat	-7 393	34 288
Risikoresultat		
Risikopremie	-6 919	-6 255
Faktiske risikokostnader, inkl. frigjort premiereserve	16 944	10 611
Gjenforsikringsresultat	-33	-35
Risikoresultat	9 992	4 321
Administrasjonsresultat		
Administrasjons- og forvaltningspremie	7 552	7 293
Driftskostnader	-6 647	-6 401
Administrasjonsresultat	905	892
Øvrige elementer		
Vederlag for rentegaranti, inkl. fortjenestelement	4 404	4 234
Fortjenesteelement for risiko	727	666
Andre elementer	0	0
Øvrige elementer	5 131	4 900
Midler tilordnet forsikringskontraktene		
Premiereserve, pensjonskapital og pensjonsbeholdning	-25	-6
Bufferfond	0	0
Premiefond og innskuddsfond	-9 245	-33 499
Pensjonistenes overskuddsfond og pensjonsreguleringsfond	-729	-4 709
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-9 999	-38 214
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	-1 364	6 187
Teknisk resultat fra regnskap	-1 364	6 187

Note 23 – Skatt

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Tall i hele tusen	2022	2021
Resultat før skattekostnader	-13 406	11 967
+/- Permanente forskjeller	-4 483	-1 263
+/- Verdiendringer investeringer selskapsporteføljen	17 888	-1 401
Benyttet fremførbart underskudd	0	0
= Grunnlag for årets betalbare skatt	-2	9 304
Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel		
Saldo på gevinst- og tapskonto	4 579	5 724
Skattemessig forskjell på finansielle eiendeler	-2 070	3 569
Fremførbart underskudd	-2	0
= Grunnlag for årets utsatt skatt	2 508	9 293
Beregnet utsatt skatt	552	2 045
Grunnlag formueskatt	37 823	33 133
Beregnet formueskatt	95	50
Årets avsatte betalbare skatt	0	2 047
Endring utsatt skatt	-1 493	-382
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	-30	86
Årets skattekostnad	-1 522	1 751

Note 24 – Transaksjoner med nærstående parter

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premiefond/premie fra sine medlemselskap på TNOK 55 000 i 2022.

Vy Buss AS

55 000 TNOK

Note 27 – Ansatte, ytelser og lån til ledende personer

Det var i 2022 ingen ansatte i pensjonskassen.

Det har blitt utbetalt 95 TNOK i styrehonorar i 2022.

		Styrehonorar (TNOK)
Anne Gjerden	Styremedlem	70
Geir Tore Kravdal	Styremedlem	25

Administrasjonshonorar til Gabler Pensjonstjenester AS inkluderer arbeid utført av daglig leder i pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i Gabler Pensjonstjenester AS og mottar ikke godtgjørelse direkte fra pensjonskassen.

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen.

Vy buss pensjonskasse
Revisors beretning
2022

Til styret i VY Buss Pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert VY Buss Pensjonskasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Bergen, 27. mars 2023
Deloitte AS

Jon-Osvold Harila
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Jon-Osvold Harila

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5994-4-540381

IP: 88.91.xxx.xxx

2023-03-28 11:05:47 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>